

DATUM
2017-08-31
ERT DATUM
2017-05-17

DIARIENR
2017/116-4
ER BETECKNING
Ku2016/02814/DISK

Regeringskansliet
Kulturdepartementet
103 33 Stockholm

Bättre skydd mot diskriminering (SOU 2016:87)

Utredningen har haft i uppdrag att lämna förslag till hur arbetet mot diskriminering kan organiseras och effektiviseras. Till betydande del utgörs utredningens betänkande av resonemang och förslag av juridisk karaktär. Statskontoret har inte sådan juridisk kunskap att vi kan uttala oss om de berörda reglernas lämplighet mer i detalj. Remissvaret har därför koncentrerats till de delar av betänkandet som närmast berör Statskontorets förvaltningspolitiska kompetensområde.

Statskontoret är tveksamt till att en eventuell diskrimineringsnämnd förläggs till en ny myndighet

Utredningen föreslår att det ska inrättas ett domstolsliknande organ som prövar diskrimineringstvister, en diskrimineringsnämnd. Utredningen anser att den nya nämnden bör inrättas som ett särskilt beslutsorgan inom en ny myndighet där nämnden kommer att utgöra den huvudsakliga verksamheten.

Enligt Statskontorets mening är det inte givet att den bästa lösningen för inrättandet av en diskrimineringsnämnd skulle vara att bilda en ny myndighet, i stället för att förlägga den till en befintlig myndighet. För det talar bland annat kostnadsskäl. Att inrätta en ny myndighet innebär alltid omfattande omställningskostnader för statsförvaltningen. Uppstartsfasen är därutöver inte sällan förenad med utdragna ledtider som är negativa för verksamheten. Därtill har en liten myndighet, som det torde vara fråga om i det här fallet, även i stadigvarande drift i allmänhet relativt sett större administrationskostnader än större myndigheter.

Enligt Statskontoret visar utredningen att inrättandet av en diskrimineringsnämnd skulle kunna bidra till att effektivisera arbetet mot diskriminering och ge fler diskriminerade möjlighet att få upprättelse. Utredningen framhåller dock själv att det krävs ytterligare överväganden innan en diskrimineringsnämnd kan inrättas. Statskontoret förordar att det i en sådan analys bör göras en förnyad prövning av förutsättningarna för att eventuellt inrätta nämnden vid en befintlig myndighet.

Statskontoret tillstyrker förslaget om tillsynsansvar för Skolinspektionen

Utredningen föreslår att ansvaret för tillsyn över arbetet med åtgärder mot diskriminering i skollagsreglerad verksamhet ska läggas på Skolinspektionen. Utredningen föreslår också att diskrimineringslagens regler som rör skollagsreglerad verksamhet ska flyttas till skollagen och samordnas med reglerna där om kränkande behandling.

Statskontoret tillstyrker detta förslag. Motsvarande förslag – låt vara endast avseende reglerna om aktiva åtgärder och tillsynen av dessa – har tidigare framförts av 2014 års utredning om aktiva åtgärder mot diskriminering.¹ I likhet med vad vi framförde i vårt yttrande över den utredningen bedömer Statskontoret att den föreslagna förändringen skulle medföra en effektivitetshöjande renodling av de berörda myndigheternas tillsynsuppgifter som kommer att bidra till ett minskat dubbelarbete mellan Skolinspektionen och Diskrimineringsombudsmannen. Därtill torde förändringen också göra det tydligare såväl för huvudmän och skolor som för vårdnadshavare, barn och elever vad som gäller och vem som ansvarar för frågorna.

Statskontoret anser att utredningens analys om att höja statsbidraget är otillräcklig

På lokal och regional nivå arbetar de ideella antidiskrimineringsbyråerna med diskrimineringsfrågor. De får i dag statligt stöd enligt förordningen (2002:989) om statligt stöd för verksamhet som förebygger och motverkar diskriminering. Utredningen föreslår att detta stöd ska finnas kvar och redovisar också bedömningen att storleken på stödet bör höjas.

Som underlag för att regeringen ska kunna ta ställning till om det statliga stödet eventuellt bör höjas behövs det dock enligt Statskontorets mening en mer utförlig analys av förutsättningarna än vad som redovisas av utredningen. I betänkandet saknas en närmare analys av hur stora behov som egentligen finns av att höja dagens stöd och i sådana fall med hur mycket. Utredningen redovisar heller inte hur en eventuell höjning av stödet skulle finansieras. På basis av det underlag som för närvarande föreligger avstyrker Statskontoret att stödet höjs.

¹ SOU 2014:41 *Nya regler om aktiva åtgärder mot diskriminering.*

Tillförordnad generaldirektör Tony Malmberg har beslutat i detta ärende. Utredningschef Jessica Bylund och utredare Svante Eriksson, föredragande, var närvarande vid den slutliga handläggningen.

Tony Malmberg

Svante Eriksson